

عنوان مقاله:

پژوهشی بر شهر باستانی فسا در دوره ساسانی با استناد به منابع تاریخی و پژوهش های باستان شناسی

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات باستان شناسی پارسه، دوره 6، شماره 22 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

Mohammadsadegh Roostaei - *Ph.D. in Archaeology, Department of Archaeology, Faculty of Art and Architecture, Mazandaran University, Babolsar, Iran*

Reza Mehrafarin - *Professor, Department of Archeology, Faculty of Art and Architecture, Mazandaran University, Babolsar, Iran*

Seyyed Rasool Moosavihaji - *Professor, Department of Archeology, Faculty of Art and Architecture, Mazandaran University, Babolsar, Iran*

Mojtaba Saadatian - *Ph.D. in Archaeology, Department of Archaeology, Faculty of Literature and Humanities, University of Tehran, Tehran, Iran*

خلاصه مقاله:

محوطه تل ضحاک به عنوان شهر باستانی فسا در دوران تاریخی و اسلامی، در حدود ۲ کیلومتری جنوب شهر امروزی فسا در مرکز شرقی استان فارس قرار دارد و در سال ۱۳۱۰ ه.ش.، به عنوان پانزدهمین اثر ملی به ثبت رسیده است. پس از انجام بررسی روش مند باستان شناختی این محوطه در سال ۱۳۹۷ ه.ش.، علاوه بر شناسایی محدوده محوطه (با استناد به پراکندگی داده های سطحی) که به بیش از ۵۰۰ هکتار می رسد، گاه نگاری و دوره های استقرار محوطه نیز که نشان از سکونت در آن از اواخر هزاره چهارم پیش از میلاد، تا قرون میانی اسلامی است، مشخص شد. با مطالعه داده های به دست آمده از بررسی، به ویژه نمونه های سفالی، یکی از دوره های استقرار مهم این محوطه، استقرار مربوط به دوره ساسانی است. پراکندگی مواد فرهنگی مربوط به این دوره (به ویژه سفال) تقریباً در تمام سطح محوطه مشاهده شد. در این پژوهش که روش انجام پژوهش آن توصیفی-تحلیلی و نحوه گردآوری اطلاعات آن به دو صورت میدانی و کتابخانه ای است، نگارندگان با هدف بازشناسی سیمای شهر فسا در دوره ساسانی، تلاش می کنند با بررسی منابع تاریخی و پژوهش های باستان شناسی پیشین در منطقه که در ارتباط با دوره ساسانی منطقه انجام شده است، نتایج آن را با داده های مربوط به استقرار ساسانی شناسایی شده از بررسی روش مند محوطه تل ضحاک، درهم آمیخته تا اطلاعاتی از اوضاع سیاسی، اقتصادی شهر فسا در این دوره ارائه شود. نتایج پژوهش های انجام شده مشخص می کند که استقرار مربوط به دوره ساسانی محوطه تل ضحاک فسا بدون شک یک استقرار بزرگ شهری از نوع شهرهایی با شکل ساختاری نامنظم است. شهر فسا با توجه به موقعیت راهبردی مناسب و قرارگرفتن بین چند شهر شاهی مهم آن دوره و هم چنین شرایط زیست محیطی عالی برای فعالیت های کشاورزی و دامداری، به عنوان یکی از شهرهای مهم تجاری و بازرگانی در تمام مدت حکومت ساسانیان در کوره دارابگرد در شرق سرزمین پارس ایفای نقش کرده است.

کلمات کلیدی:

Tol-e- Zahak Site, Ancient City of Fasa, Archaeological Survey, Sasanian Period
محوطه تل ضحاک، شهر باستانی فسا، بررسی باستان شناسی، دوره ساسانی.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1870698>

